

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 231.954 van 15 juli 2015
in de zaak A. 215.570/X-16.208.**

- In zake :
1. Peter HERMANS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Matthias Storme
kantoor houdend te 9000 Gent
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen
 2. Adri WEYGERS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Igor Rogiers
kantoor houdend te 9270 Kalken
Kalkendorp 17/A
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de GEMEENTE RETIE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Yves Loix
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de PROVINCIE ANTWERPEN

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 10 april 2015, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van :

- “- het besluit van 11 december 2014 van de Deputatie van de Provincieraad van Antwerpen houdende goedkeuring van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Vossekot herziening’, definitief vastgesteld door de gemeenteraad van Retie in zitting van 4 november 2014 [...].
- het besluit van 4 november 2014 van de gemeenteraad van Retie waarbij het ontwerp gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Vossekot herziening’, bestaande uit een verordenend grafisch plan,

een onteigeningsplan en een toelichtingsnota met stedenb[o]uwkundige voorschriften, definitief wordt aangenomen.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een nota ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 juni 2015.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Miet Caes, die *loco* advocaten Matthias Storme en Igor Rogiers verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Katrien Vergauwen, die *loco* advocaat Yves Loix verschijnt voor de eerste verwerende partij, en juriste Véronique Elsemans, die verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekende partijen zijn eigenaar van ongeveer 1 hectare grond, gelegen Geenend/De Bleeken te Retie.

De eigendommen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het op 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan Herentals-Mol gesitueerd in een

strook woongebied met landelijk karakter aan de straatzijde, en in agrarisch gebied voor het dieper gelegen gedeelte.

Het gedeelte van de grond aan de straatkant is gelegen binnen de omtrek van een verkaveling, die door het gemeentebestuur van Retie werd vergund op 18 september 1973.

De verzoekende partijen hebben aan de straat een woning opgetrokken met een bouwvergunning die zij daarvoor van de gemeente verkregen op 3 september 1996.

Voor het overige richtten zij hun eigendom in als een ruime tuin, die overgaat in het achterliggende landbouwgebied middels de aanplant van houtwallen, inheemse bomen- en struikensoorten, een boomgaard, en ten slotte (het diepst gelegen) een schapenweide die omzoomd wordt door loofbomen.

4. Naar het centrum van Retie toe bevindt zich op een zekere afstand van de woning van de verzoekende partijen het sportcentrum “Vossekot”, dat volgens het gewestplan bestemd is als gebied voor dagrecreatie en waar nu tennisinfrastructuur, een atletiekveld, een dressuurpiste en een jeugdlokaal aanwezig zijn.

5. Het is de bedoeling van het gemeentebestuur van Retie om deze installaties gevoelig uit te breiden met ruimte voor onder andere voetbalvelden, volleybal, korfbal, een multifunctioneel plein en een nieuw dressuurparcours, dit alles tot achter de woonst van de verzoekende partijen.

De beleidsoptie om dit te doen werd door het gemeentebestuur van Retie vastgelegd in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, dat werd goedgekeurd door de deputatie van de provincieraad van Antwerpen op 8 juni 2006, ondanks het bezwaar dat de verzoekende partijen dienaangaande indienden.

6. In vergadering van 12 december 2005 gaat de gemeenteraad van Retie over tot de voorlopige aanneming van een ontwerp van bijzonder plan van aanleg “Vossekot” (hierna: het BPA). De plannen bevatten een gevoelige uitbreiding van de reeds op het gewestplan ingekleurde zone voor dagrecreatie met een nieuwe zone voor recreatie, waar volgens de voorschriften sport- en speelvelden, een sporthal en aanverwante activiteiten als hoofdbestemming worden voorzien.

Deze nieuwe zone komt tot vlak achter de woonst van de verzoekende partijen, met er tussenin een zone voor groenbuffer.

Bij het ontwerp-BPA wordt een onteigeningsplan gevoegd, volgens hetwelk de verzoekende partijen ruim 86 are van hun eigendom zouden moeten afstaan.

7. Op 3 juli 2006 gaat de gemeenteraad van Retie over tot de definitieve aanneming van het BPA. De gemeenteraad sluit zich daarbij aan bij de bespreking van de bezwaren, zoals deze is gebeurd door de Gecoro.

8. Bij arrest nr. 179.932 van 20 februari 2008 beveelt de Raad van State, op vordering van de verzoekende partijen, de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 17 april 2007 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, houdende goedkeuring van het BPA, en waarbij tevens wordt bepaald dat het algemeen nut de onteigening vordert van een aantal op een onteigeningsplan aangegeven onroerende goederen, en aan de gemeente machtiging tot onteigening wordt verleend.

Zoals wordt vastgesteld in het arrest nr. 183.777 van 4 juni 2008 van de Raad van State trekt de laatstgenoemde minister op 20 februari 2008 het laatstgenoemde besluit in.

9. Het bestuur van de gemeente Retie beslist om ter realisatie van de hiervoor (randnr. 5) bedoelde beleidsoptie een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: RUP) “Vossekot” op te maken.

10. Op 28 juni 2011 stelt de gemeenteraad van Retie het ontwerp van gemeentelijk RUP voorlopig vast.

Het ontwerpplan voorziet een uitbreiding van de bestaande zone voor recreatie tot achter de woonst van de verzoekende partijen, met inbegrip van de percelen nrs. 342/d en 343/a met een oppervlakte van ruim 86 are, die hun eigendom zijn en die ook in een bijbehorend onteigeningsplan worden opgenomen. Rond de recreatiezone wordt een zone voor groenbuffer ingekleurd. De onverharde servitudeweg die onmiddellijk naast de woning van de verzoekende partijen loopt en die toegang geeft tot de achterliggende landbouwgronden (weg die ook eigendom is van de verzoekende partijen), wordt bestemd tot “Zone voor toegangsweg” naar de uitgebreide recreatiezone, ten behoeve van zachte weggebruikers en hulp- en onderhoudsdiensten. Deze toegangsweg wordt eens in de recreatiezone, een “Centrale as - indicatieve aanduiding in overdruk” voor langzaam verkeer die dwars door het recreatiegebied loopt om uit te monden bij de parking in het noordelijk deel van het plangebied.

Het volledig zuidelijke gedeelte van het plangebied (voorbij de woning van de verzoekende partijen) wordt bestemd tot “Multifunctioneel landbouwgebied”, waar luidens de voorschriften naast beroepslandbouw ook hobbylandbouw en aan de landbouw verwante recreatieve activiteiten (zoals een manège of een kinderboerderij) mogelijk moeten worden.

Ten slotte wordt aan de woningen aan de binnenzijde van het gebied langs de Geenend en de Geelsebaan een bestemming als “Zone voor wonen met landelijk karakter”, respectievelijk “Zone voor open en halfopen bebouwing” gegeven, hier en daar voorzien van stukjes “Zone voor tuinen”.

11. Op 31 januari 2012 stelt de gemeenteraad van Retie het gemeentelijk RUP “Vossekot”, “bestaande uit een verordenend grafisch plan, een onteigeningsplan en een ontwerpnota met stedenbouwkundige voorschriften”, definitief vast.

12. Op 26 april 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Antwerpen het gemeentelijk RUP “Vossekot” goed.

13. Bij arrest nr. 222.543 van 18 februari 2013 beveelt de Raad van State, op vordering van de verzoekende partijen, de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 31 januari 2012 van de gemeenteraad van Retie waarbij het ontwerp-RUP “Vossekot” definitief wordt aangenomen en van het besluit van 26 april 2012 van de deputatie van de provincieraad van Antwerpen waarbij het gemeentelijk RUP “Vossekot” wordt goedgekeurd.

Bij arrest nr. 226.148 van 21 januari 2014 vernietigt de Raad van State vervolgens, op vordering van de verzoekende partijen, beide voormelde besluiten.

14. Het bestuur van de gemeente beslist vervolgens om de opmaakprocedure van het RUP te hernemen.

In maart 2014 maakt de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen, in opdracht van de gemeente Retie, een nieuw plan-MER-screeningsnota van het voornoemde RUP op.

Op 8 mei 2014 beslist de dienst Mer van de afdeling Milieu-, Natuur- en Energiebeleid van het Vlaamse Gewest “dat het voorgenoemde plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke negatieve milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is”.

15. Op 27 mei 2014 vindt over het voorontwerp-RUP een plenaire vergadering plaats.

16. Een nieuw ontwerp van gemeentelijk RUP “Vossekot” met bijbehorend onteigeningsplan wordt door de gemeenteraad van Retie voorlopig vastgesteld bij besluit van 24 juni 2014.

17. Tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp-RUP worden twee bezwaarschriften ingediend, waarvan een door eerste verzoeker.

18. De gecoro van de gemeente Retie verleent advies op 16 oktober 2014, en verwerpt daarbij de ingediende bezwaren.

19. Op 4 november 2014 stelt de gemeenteraad van Retie het gemeentelijk RUP “Vossekot”, “bestaande uit een verordenend grafisch plan, een onteigeningsplan en een toelichtingsnota met stedenbouwkundige voorschriften” definitief vast.

20. De deputatie keurt het gemeentelijk RUP “Vossekot herziening” goed op 11 december 2014.

Van het vaststellings- en het goedkeuringsbesluit wordt melding gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 13 februari 2015.

IV. Onderzoek van de vordering tot schorsing

21. Overeenkomstig artikel 17, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en indien minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

Spoedeisendheid

Standpunt van de partijen

22. De verzoekende partijen zetten uiteen dat een uitspraak over het annulatieberoep te laat zal komen omdat de ernstige schade en ongemakken, en nadelen door de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het RUP zich dan onherroepelijk zullen gerealiseerd hebben omdat op basis van het RUP de nodige vergunningen voor het sportcomplex kunnen worden verleend, uit “ronkende verklaringen” blijkt dat de werken reeds in 2015 zijn gepland en “wellicht reeds grotendeels voltooid”, de overheid intussen op vier na alle noodzakelijke grondinnamen heeft gedaan, de werken zeer snel kunnen worden uitgevoerd, de Raad van State eerder tot tweemaal toe het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van de beide verzoekende partijen heeft aanvaard en er “geen reden [is] om omtrent de spoedeisendheid anders te oordelen”, de verzoekende partijen de bescherming dreigen te verliezen die de gewestplanbestemming als agrarisch gebied hen biedt, aan hun “hoge woon- en leefkwaliteit” een einde komt door de herbestemming van hun percelen, een einde wordt gemaakt aan hun hobby en passie voor het biologisch boeren en tuinieren, zij ingevolge de herbestemming en onteigening van hun gronden bijna volledig hun tuin zullen verliezen en hun “droomeigendom [aldus wordt] gereduceerd tot een gewone woning” wat hen zal nopen tot “verhuizen en alles herbeginnen”, zelfs indien zij ter plaatse zouden blijven wonen de hinder vanwege het gebruik van de terreinen voor sportactiviteiten te groot zal worden, en dat bovendien de servitudeweg naast hun woning zal dienen als toegang tot het complex.

23. De gemeente repliceert dat de schorsingsprocedure voor de Raad van State werd gewijzigd ten opzichte van de twee schorsingsprocedures die er eerder in de zaak zijn geweest, de vereiste spoedeisendheid iets anders is dan het vroegere moeilijk te herstellen ernstig nadeel, de Raad van State overigens inmiddels reeds oordeelde dat er geen spoedeisendheid bestaat indien het aangevochten RUP nog uitvoering moet kennen via nog in te dienen en te behandelen vergunningsaanvragen, de eventuele ernst van de middelen niets te

maken heeft met de spoedeisendheid die als afzonderlijke voorwaarde apart bekeken moet worden, en het verwachte tijdsbestek van de annulatieprocedure op zich de spoedeisendheid niet aantoont.

24. De provincie stelt dat de schorsingsvoorwaarde van de spoedeisendheid “schade [van] enige omvang” of een “nadeel [van] een zekere ernst” veronderstelt, nog geen aanvraag voor het project werd ingediend, “laat staan dat een vergunning werd afgeleverd”, het geenszins zo is dat de inrichtingswerken reeds op korte termijn kunnen plaatsvinden nu nog niet tot onteigening is overgegaan, en de voorziene laagdynamische vormen van lokale dagrecreatie (zeker ter hoogte van de eigendom van de verzoekende partijen) niet de hinder kunnen veroorzaken die de verzoekende partijen stellen te vrezen.

Beoordeling

25. Het komt er voor een verzoekende partij die beweert dat de zaak te spoedeisend is om de uitkomst van het annulatieberoep te kunnen afwachten, op aan om van die urgentie te overtuigen aan de hand van de concrete feiten die zij in haar vordering aanvoert.

26. Vooreerst moet worden vastgesteld dat met het tweede bestreden besluit van 11 december 2014 enkel het gemeentelijk RUP “Vossekot herziening” werd goedgekeurd.

Het met het eerste bestreden besluit van 4 november 2014 door de gemeenteraad aangenomen onteigeningsplan blijkt niet door de bevoegde overheid te zijn goedgekeurd. Bij gebrek aan een goedgekeurd onteigeningsplan of een onteigeningsmachtiging kan op dat punt thans hoe dan ook geen spoedeisendheid worden aangenomen.

27. Het loutere feit op zich dat het bestreden RUP de noodzakelijke rechtsgrond vormt voor het verlenen van stedenbouwkundige vergunningen, de werken snel kunnen worden uitgevoerd en de Raad van State reeds tweemaal een

moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van de verzoekende partijen heeft aangenomen, doen niet aannemen dat de door hen aangevoerde nadelen van verlies van bescherming door de gewestplanbestemming, van verlies van hun hoge woon- en leefkwaliteit, van hun hobby en passie en van hun tuin, van de reductie van hun droomwoning tot een gewone woning en van geluids- en zichthinder zo imminent zijn dat een uitspraak over het annulatieberoep niet voordien verwacht mag worden. Bovendien staat het de verzoekende partijen vrij om desgevallend een schorsingsvordering in te stellen wanneer de aangevoerde nadelen zich daadwerkelijk dreigen te realiseren.

28. De voorwaarde van het spoedeisend karakter is een schorsingsvoorwaarde die afzonderlijk onderzocht moet worden. De onwettigheden die tegen het bestreden RUP worden aangevoerd, kunnen op zich evenmin reden zijn om het bestaan van spoedeisendheid te aanvaarden.

29. Uit het voorgaande volgt dat niet voldaan is aan tenminste één van de twee cumulatieve voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden besluiten te kunnen bevelen. Die vaststelling volstaat om de schorsingsvordering af te wijzen.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftien juli 2015, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Pierre Lefranc,	staatsraad
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Pierre Lefranc